

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและความพึงพอใจต่อการบริหารงานของบุคลากร ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดีเด่น ในภาคใต้ บทนี้จะกล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งจะกล่าวเป็นลำดับดังนี้

ประชากร

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดีเด่นทั้งหมดที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดีเด่นเขตการศึกษาภาคใต้ ปีงบประมาณ 2542 จาก 14 สำนักงาน จำนวนทั้งหมด 102 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1. จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานที่และตำแหน่ง
ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดิเด่น เขตการศึกษาภาคใต้

เขตการศึกษา	จังหวัด	สำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอ	ประชากร		รวม
			ผู้ช่วย	เจ้าหน้าที่	
เขตการศึกษา 2	ยะลา	ยะหา	1	7	8
	ปัตตานี	โคกโพธิ์	1	6	7
	นราธิวาส	เมือง	1	8	9
	สตูล	ทุ่งหว้า	1	5	6
เขตการศึกษา 3	สงขลา	คลองหอยโข่ง	1	7	8
	นครศรี	ปากพะนัง	1	6	7
	สุราษฎร์	บ้านนาสาร	1	6	7
	ชุมพร	ทุ่งตะโก	1	6	7
	พัทลุง	ป่าบอน	1	5	6
เขตการศึกษา 4	ภูเก็ต	ถลาง	1	7	8
	พังงา	ทับปุด	1	6	7
	ตรัง	ย่านตาขาว	1	5	6
	กระบี่	เหนือคลอง	1	6	7
	ระนอง	เมือง	1	8	9
	รวม		14	88	102

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สำหรับบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอดำเนิน เขตการศึกษาภาคใต้ เป็นผู้ตอบ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและความพึงพอใจ ของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหาร ในด้านพฤติกรรมความเป็นผู้นำการวางแผน และการประสานงาน มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตำแหน่ง วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และ ขนาด ที่ตั้งสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอดำเนิน เขตการศึกษาภาคใต้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม มีสองลักษณะคำตอบอยู่ในคำถามเดียวกันคือ การปฏิบัติ ในการบริหารงานของผู้บริหาร กับความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดำเนินเขตการศึกษาภาคใต้ จำนวน 45 ข้อ มีลักษณะเป็น มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้คือ

1. การปฏิบัติในการบริหารงานของผู้บริหาร 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

2. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารน้อยที่สุด

วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอและศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารในด้านพฤติกรรม ความเป็นผู้นำ การวางแผน และการประสานงานจากเอกสารตำราและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและศึกษาจากคู่มือการประเมินสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตของคำถามจากตัวแปรที่จะศึกษาตามพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดีเด่น ด้านพฤติกรรม ความเป็นผู้นำ การวางแผน และการประสานงาน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ พิจารณา ความครอบคลุม ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ดังปรากฏในภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความเที่ยงตรง ด้านเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (IC) (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 115) และคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดีเด่น เขตการศึกษา 1 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่ประชากรในการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม เป็นรายด้าน ด้วยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 125-126) ได้ดำเนินการปฏิบัติเท่ากับ 0.9757 และได้ด้านความพึงพอใจเท่ากับ 0.9776
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงทดลองใช้ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรแล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตนำส่งแบบสอบถาม จาก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีถึงผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ ในสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอดีเด่น ประจำปีงบประมาณ 2542 ในเขตการศึกษาภาคใต้ เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามการวิจัย
2. ส่งแบบสอบถาม ให้ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอและเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่งในสำนักงาน ศึกษาธิการ อำเภอดีเด่น เขตการศึกษาภาคใต้ ที่เป็นประชากร ตอบ และขอความร่วมมือ ผู้ช่วยศึกษาธิการ อำเภอให้รวบรวมส่งคืนมายังผู้วิจัย
4. สำหรับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดีเด่น ที่ไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนดจะเดินทางไปเก็บ ข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามที่เก็บมาได้จากกลุ่มประชากรมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* ประมวลผลและคำนวณค่าทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน ของผู้บริหารในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดีเด่น เขตการศึกษาภาคใต้ ในด้านพฤติกรรมความเป็นผู้นำ การวางแผน และการประสานงานเป็นรายข้อและรายด้านในการแปลผล ค่าเฉลี่ยไว้ใช้เกณฑ์ ประเมินค่าความคิดเห็น (Opinionaire) ของประคอง กรรณสูต (2538 :77) โดยแบ่ง ค่าเฉลี่ย ออกเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยมาก

2. ค่าเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอเต็เด้น เขตการศึกษาภาคใต้ เป็นรายข้อและรายด้าน ซึ่งในการแปลผล ค่าเฉลี่ยได้ใช้เกณฑ์ประเมินค่าความคิดเห็น (Opinionaire) ของประคอง วรรณสุด (2538 : 77) โดยแบ่งค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงๆ แต่ละช่วงดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารน้อยมาก

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร กับความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการอำเภอเต็เด้นเขตการศึกษาภาคใต้ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ได้ใช้เกณฑ์การแปลผล ระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำหนด 5 ระดับ (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 144) ดังนี้

0.8 ขึ้นไป	แปลความหมายว่า	มีความสัมพันธ์กันสูงหรือสูงมาก
0.6-0.8	แปลความหมายว่า	มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
0.5-0.6	แปลความหมายว่า	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.2-0.4	แปลความหมายว่า	มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
ต่ำกว่า 0.2	แปลความหมายว่า	มีความสัมพันธ์กันต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 117) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ด้ชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความนั้นกับประเด็นเนื้อหา
 ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการของครอนบัท
 (Cronbach อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 125-126) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 คือ คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S^2 คือ คะแนนความแปรปรวนทั้งหมด

2. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (%) ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

2.2 ค่าเฉลี่ย (μ) (Arithmetic Mean อ้างถึงใน กานดา พูนลาภทวี, 2539 : 31-32)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 $\sum X$ คือ ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลที่ไม่แจกแจงความถี่ (อ้างอิงในกานดา พูนลาภทวี 2539 : 54)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum(x - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ σ คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
 μ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของประชากร
 X คือ ข้อมูลแต่ละจำนวน
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) อ้างอิงใน กานดา พูนลาภทวี, 2539 : 304) ดังนี้

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY} คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X และ
ตัวแปร Y
 $\sum X, \sum Y$ คือ ผลรวมที่วัดได้จาก X และ Y ตามลำดับ
 $\sum X^2, \sum Y^2$ คือ ผลรวมกำลังสองของข้อมูลจาก X และ Y
ตามลำดับ
 $\sum XY$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่าง X และ Y
 N คือ จำนวนประชากร